NN 118/2018 (27.12.2018.), Zakon o brdsko-planinskim područjima

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O BRDSKO-PLANINSKIM PODRUČJIMA

Proglašavam Zakon o brdsko-planinskim područjima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 14. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/222
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 19. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON
O BRDSKO-PLANINSKIM PODRUČJIMA

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske utvrđuje se posebni cilj upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja koja su, prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, određena kao područja s razvojnim posebnostima.

Članak 2.

Cilj upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja je pridonijeti njihovu gospodarskom i svekolikom razvoju u skladu s njihovim posebnostima i načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 3.

Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave te njihova tijela imaju dužnost osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala brdsko-planinskih područja te poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja cilja navedenog u članku 2. ovoga Zakona, a osobito one koje se odnose na:

– jačanje lokalnih razvojnih potencijala brdsko-planinskih područja i povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije

– poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavki za učinkovito korištenje sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova

– kreiranje novih politika mjera te pretpostavki za daljnji rast i razvoj jedinica lokalne samouprave na brdsko-planinskim područjima

– zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na brdsko-planinskim područjima, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju te odgoju i obrazovanju djece predškolske i učenika školske dobi

– stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na brdsko-planinskim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova

– poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na brdsko-planinskim područjima

– poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

Brdsko-planinska područja, u smislu ovoga Zakona, jesu područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske radi poticanja demografske obnove, naseljavanja i stvaranja pretpostavki da se prirodni i drugi gospodarski resursi što kvalitetnije koriste za gospodarski razvoj ovih područja i Republike Hrvatske u cjelini, uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti.

Članak 6.

Upravljanje razvojem brdsko-planinskih područja provodi se uz zabranu svakog oblika diskriminacije i uvažavanje autonomije lokalne i područne (regionalne) samouprave te u skladu s načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 7.

(1) Pod brdsko-planinskim područjima razumijevaju se područja čija nadmorska visina, nagib, vertikalna raščlanjenost terena te njima uvjetovane pedološke, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.

(2) Status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje se na razini jedinica lokalne samouprave.

(3) Za utvrđivanje obuhvata brdsko-planinskog područja primjenjuje se multikriterijalna metoda odabira u kojoj se boduju:

– geomorfološki

– klimatski

– demografski

– infrastrukturni kriteriji.

(4) Ukupni broj ostvarenih bodova u jedinicama lokalne samouprave je kompozitni pokazatelj kriterija iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Maksimalni broj bodova za sve kriterije je 6, a minimalni broj bodova za uvrštenje u brdsko-planinsko područje je 2,5 bodova.

(6) Jedinice lokalne samouprave koje na temelju odredbi ovog Zakona stječu status brdsko-planinskog područja razvrstavaju se u tri skupine prema indeksu razvijenosti određenom zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj:

– prvu skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka sa statusom potpomognutog područja

– drugu skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u trećoj i četvrtoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave

– treću skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u prvoj i drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

(7) Status brdsko-planinskog područja, u smislu ovoga Zakona, ne mogu ostvariti jedinice lokalne samouprave:

– koje su obuhvaćene posebnim propisom kojim se uređuje razvoj otoka

– koje se svojim teritorijem protežu uz morsku obalu i imaju gustoću naseljenosti veću od 20 stanovnika po kilometru kvadratnom.

(8) Jedinice lokalne samouprave koje imaju status potpomognutih područja pri ostvarivanju prava temeljem zakonskih i podzakonskih propisa ostvaruju ono pravo koje je za njih povoljnije.

(9) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) donosi odluku o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja.

DIO DRUGI
INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE

GLAVA I.
SREDIŠNJA RAZINA

Članak 8.

Ministarstvo je nositelj upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja.

Članak 9.

U pripremi i provedbi mjera, programa i projekata za razvoj brdsko-planinskih područja sudjeluju i druga središnja tijela državne uprave te druga javnopravna tijela koja svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti njihovu razvoju.

GLAVA II.
RAZINA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 10.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nositelji su planiranja i upravljanja razvojem svoga područja.

Članak 11.

Pri planiranju i provedbi planova razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave surađuju s jedinicama lokalne samouprave na svom području te drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

DIO TREĆI
MJERE ZA RAZVOJ BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA

Članak 12.

Mjere i projekti za razvoj brdsko-planinskih područja utvrđuju se Programom razvoja brdsko-planinskih područja (u daljnjem tekstu: Program), odredbama ovoga Zakona te drugih propisa čije su odredbe usmjerene na poticanje razvoja brdsko-planinskih područja.

Članak 13.

Središnja tijela državne uprave dužna su prilikom planiranja mjera i programa za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno voditi računa o učinku pojedine mjere na razvoj brdsko-planinskih područja, uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 14.

Ministarstvo je dužno koordinirati i pratiti učinkovitu provedbu mjera i programa iz članka 13. ovoga Zakona.

Članak 15.

Nositelji i sudionici razvoja brdsko-planinskih područja dužni su u svojim planovima i programima posebno predviđati sljedeće skupine mjera:

– demografske mjere
– gospodarske mjere
– fiskalne mjere
– socijalne mjere
– mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkovit i održiv razvoj brdsko-planinskog područja
– mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

Članak 16.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program iz članka 12. ovoga Zakona na razdoblje od četiri godine.

(2) U izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja i jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalaze jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja te ostali ključni dionici koji pridonose razvoju tih područja.

Članak 17.

Programom se utvrđuju mjere i projekti poticanja razvoja brdsko-planinskih područja, nositelji i sudionici njihove provedbe, opći kriteriji odabira projekata, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera.

Članak 18.